

Kinderen krijgen met een familielid

Willen jij en je partner kinderen? En zijn jullie (verre) familie van elkaar? Dit kan door erfelijkheid gevolgen hebben voor het kind. Hier kun je meer over lezen in dit infoblad.

Erfelijk materiaal

Ons lichaam bestaat uit cellen. In de cellen zitten chromosomen en in deze chromosomen zitten genen. Die genen noemen we het erfelijke materiaal. Genen bevatten informatie voor een erfelijke eigenschap, zoals bijvoorbeeld haarkleur of oogkleur. Soms ontstaat een verandering in een gen waardoor een aandoening kan ontstaan. Zo'n verandering noemen we een mutatie.

Dragerschap

We hebben allemaal wel een paar mutaties in onze genen. Dit noemen we dragerschap. We weten meestal niet dat we drager zijn. Dit komt, omdat één mutatie nog niet altijd een aandoening tot gevolg heeft. Van ieder gen zijn er namelijk twee stuks, één heb je geërfd van vaders kant en één van moeders kant. Meestal krijg je geen aandoening als er ook nog een normaal exemplaar van het gen is. Als beide genen die mutatie hebben, dan krijg je de aandoening. Mutaties kunnen worden doorgegeven aan de kinderen. Dat gaat vanzelf, je kunt er niets aan doen. Meestal hebben die mutaties geen gevolgen. De kans op een kind met een aandoening door een verandering in een gen is klein. In Nederland heeft ongeveer 3 tot 5% (3 tot 5 op 100) kinderen een erfelijke en/of aangeboren aandoening.

Bloedverwanten

De kans op zo'n aandoening is groter, als de man en vrouw dezelfde voorouders hebben. Dan zijn ze familie van elkaar. Dit noemen we ook wel bloedverwantschap of met een moeilijk woord consanguiniteit. De graad van bloedverwantschap geeft aan hoe nauw iemand met een ander familielid verwant is. Iemands ouders of kinderen zijn eerstegraads familieleden. En broers en zussen zijn tweedegraads familieleden. Bij mensen die bloedverwanten van elkaar zijn, zijn meer overeenkomsten in de genen dan bij mensen die geen familie zijn. Daarom hebben familieleden meer kans om dezelfde mutatie te hebben. En als familieleden samen een kind krijgen, is er dus meer kans dat zij dezelfde mutatie doorgeven aan een kind. De kans op een kind met een aandoening voor een neef en een nicht is 5 tot 8% (5 tot 8 op de 100). Ook een achterneef en achternicht hebben iets meer kans op een kind met een aandoening.

Onderzoek

Als mensen die familie van elkaar zijn samen kinderen willen, willen ze misschien uitzoeken of ze kans hebben op een kind met een aandoening. Dan kunnen ze samen met de huisarts nagaan of er misschien erfelijke aandoeningen voorkomen in de familie. Zo ja, dan kan de huisarts mensen verwijzen voor nader onderzoek. Soms kan uit zo'n onderzoek blijken hoeveel kans een toekomstig kind op deze

aandoening heeft. Met een verwijzing van de huisarts kun je hiervoor terecht bij een afdeling Klinische Genetica in een academisch ziekenhuis.

- VU Medisch Centrum Amsterdam, Klinische Genetica, tel. 020-4440150
<http://www.vumc.nl/afdelingen/klinischegenetica/>

Verwijzingen

Meer informatie over bloedverwantschap:

- Erfelijkheid.nl:
<http://www.erfelijkheid.nl/node/481>

Afdelingen Klinische Genetica:

- Academisch Medisch Centrum Amsterdam, afdeling Klinische Genetica, tel. 020- 5665281
<http://www.amc.nl/index.cfm?sid=136>
- Academisch Ziekenhuis Maastricht, afdeling Klinische Genetica, tel. 043-3875855
<http://www.azm.nl/zorgcentra/zorgcentra/Erfelijkheid/>
- Erasmus Medisch Centrum Rotterdam, afdeling Klinische Genetica, tel. 010-7036915
http://www.erasmusmc.nl/klinische_genetica/
- Leids Universitair Medisch Centrum, afdeling Klinische Genetica, tel. 071-5268033
<http://www.lumc.nl/con/4080/>
- Universitair Medisch Centrum Groningen, afdeling Genetica, tel. 050-3617229
http://www.umcg.nl/NL/UMCG/Afdelingen/Genetica/patienten/poliklinieken_medgen/klinische_genetica_polikliniek/Pages/default.aspx
- Universitair Medisch Centrum St. Radboud Nijmegen, afdeling Klinische Genetica, tel. 024-3613946
www.umcn.nl/genetica
- Universitair Medisch Centrum Utrecht, afdeling Medische Genetica, tel. 088-7553800 of 088-7555555
<http://www.umcutrecht.nl/subsite/erfelijkheid>

COLOFON

© Stichting Erfocentrum 2011

Nationaal Informatiecentrum Erfelijkheid, Kinderwens en Medische Biotechnologie.

W www.erfocentrum.nl www.erfelijkheid.nl

P Postbus 500, 3440 AM Woerden

T 0348-437690

Voor vragen kan je mailen met de erfolijn:

E erfolijn@erfocentrum.nl

